

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců Mgr. Aleše Roztočila a JUDr. Dagmar Nygrínové v právní věci žalobců: **a) Ing. R. M.**, zast. JUDr. Zuzanou Šafránkovou, advokátkou, se sídlem Trojická 20, Praha 2, **b) J. R.**, zast. JUDr. J. R., proti žalovanému: **Magistrát hlavního města Prahy**, se sídlem Mariánské náměstí 2, Praha 1, za účasti osob zúčastněných na řízení: I) SAN-JV s. r. o., IČ: 64618951, se sídlem Karlínské náměstí 59/12, Praha 8, zast. JUDr. Josefem Sedláčkem, advokátem, se sídlem Starobranská 327/4, Šumperk, II) M. W., III) F. W., oba zast. JUDr. Janou Jankotovou, advokátkou, se sídlem Andrášova 1078/7, Praha 8, IV) Ing. V. O., v řízení o kasační stížnosti žalobce a) proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 22. 4. 2015, č. j. 9 A 6/2012 - 107,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III.** Osoby zúčastněné na řízení **n e m a j í** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Předcházející řízení

[1] Žalovaný rozhodnutím ze dne 10. 11. 2011, sp. zn. S-MHMP 980870/2010/OST/Li/Cc, zamítl odvolání žalobce a), žalobkyně b) [dále též „žalobci“] a osoby zúčastněné na řízení IV) a potvrdil rozhodnutí Úřadu městské části Praha 8 (dále též „stavební úřad“) ze dne 27. 8. 2010, č. j. MCP8 06559/2010, kterým na základě žádosti společnosti osoby zúčastněné na řízení I) [dále též „žadatel“] rozhodl stavební úřad o

umístění stavby nazvané: „Bytový dům na pozemku parc. č. 184 v katastrálním území Kobylisy, ulice Zenklova, Praha 8“ (dále též „předmětná stavba“).

[2] Žalobou podanou dne 9. 1. 2012 žalobci napadli uvedené rozhodnutí žalovaného. Žalobci především namítali, že nebyly vypořádány všechny jejich odvolací námítky. Správní orgán vycházel ze skutkového stavu, který byl v rozporu se skutečností; vycházel ze závazných stanovisek, která neodpovídala skutečnosti, byla „*neformální*“ a správní orgán je bez výhrad použil jako nerozporovatelný důkaz pro své rozhodnutí. Žalobci dále brojili i proti tomu, že napadenému rozhodnutí nepředcházelo řádné správní řízení, a proto bylo rozhodnutí nezákonné. Zároveň se žalobci cítili poškozeni na svých vlastnických právech a ohrožení jednáním pracovníků Městské části Praha 8. Poukazovali i na to, že kvalita pracovníků stavebního úřadu je hodnocena výlučně podle jejich rychlosti a míry utajení při vyhovění žadateli.

[3] Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 22. 4. 2015, č. j. 9 A 6/2012 - 107, žalobu zamítl a žádnému z účastníků řízení nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení. Uvedl, že celá řada námitek nesplňuje požadavek na kvalitu žalobních námitek dle § 71 odst. 1 písm. d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), protože se jedná pouze o zcela obecná tvrzení, z nichž není patrno, z jakých konkrétních skutkových a právních důvodů považují žalobci napadené rozhodnutí za nezákonné. Ztotožnil se i se závěry osoby zúčastněné na řízení I), že žaloba je převážně obtížně srozumitelná, postrádá konkrétní žalobní tvrzení a nelze z ní poznat, co žalobci vytýkají rozhodnutí žalovaného. Městský soud dospěl k takovému závěru i v případě žalobní námítky odkazující na rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 11. 4. 2006, č. j. 31 Ca 39/2005 - 70, týkající se povinnosti odvolacího orgánu vypořádat se se všemi námítkami. Žalobci vznesli sice v odvolání celou řadu námitek, ale v žalobě konkrétně neuvedli, jakou z námitek žalovaný opomenul. Jelikož v rámci zásady dispoziční je specifikace žalobních bodů povinností žalobce, městský soud neakceptoval paušální odkaz na citovaný rozsudek. Obdobně městský soud posoudil i nekonkrétní námitku žalobců, že skutkový stav, ze kterého správní orgány vycházely, je v rozporu se skutečností a závazná stanoviska jsou „*flagrantně neformální*“. Pokud žalobci konstatovali, že vznášeli v průběhu celého správního řízení námítky, městský soud uvedené tvrzení posoudil jako holé konstatování, které není žalobní námitkou.

[4] Stejný závěr vztáhl městský soud i na skutečnost, že zastupitel Městské části Prahy 8 Petr Vilnius se při veřejném ústním jednání konaném dne 22. 6. 2010 ztotožnil s námítkami účastníků řízení a apeloval na dohodu mezi stranami. K dohodě ale podle protokolu o veřejném ústním jednání ze dne 22. 6. 2010 nedošlo, žadatel s námítkami nesouhlasil a výslovně požádal o vydání územního rozhodnutí. Ze závěru ústního jednání potom vyplynulo, že stavení úřad rozhodne. Podle zákona přitom nebylo povinností stavebního úřadu, aby při ústním jednání na místě projednal veškeré vznesené námítky. Jelikož žadatel s námítkami nesouhlasil, stavební úřad o nich rozhodl dle § 92 odst. 1 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (dále jen „stavební zákon“). Městský soud zároveň poukázal na skutečnost, že přes tvrzení žalobců, že jsou jejich námítky pouze citovány bez zdůvodnění, proč byly zamítnuty, se stavební úřad zabýval námítkami na stranách 9 až 22 svého rozhodnutí.

[5] Ačkoli stavební úřad námítky účastníků řízení zamítnul, nejednalo se samo o sobě o skutečnost, která by prokazovala nezákonnost jeho rozhodnutí. Městský soud konstatoval k zamítnutému požadavku na zhotovení studie o hluchosti a prašnosti, že

pokračování

tento požadavek nesouvisí s územním řízením ale s řízením stavebním, na což pamatoval stavební úřad v podmínkách, které v územním rozhodnutí stanovil.

[6] Pokud žalobci namítali, že změna aktuálního projektu proti předchozímu je nepatrná, městský soud k tomu uvedl, že stavební úřad posuzuje soulad konkrétního záměru s hledisky uvedenými v § 90 stavebního zákona; nesrovnává proto odlišnosti posuzovaného záměru od předchozího záměru téhož žadatele.

[7] Městský soud nepřisvědčil ani námitce ohledně porušení zásady rovnosti účastníků řízení. Pokud byl stavební úřad nečinný a nezahájil s žadatelem sankční řízení, ačkoli obdržel oznámení, že žadatel nevyvěsil v místě oznámení o svém záměru, nelze z uvedeného dovodit porušení zásady rovnosti účastníků řízení, popřípadě existenci vady, která mohla mít za následek nezákonnost napadeného rozhodnutí. Podstatné bylo to, že žalobci se seznámili se záměrem žadatele, o čemž svědčila účast při veřejném ústním jednání a žalobci vznesené námitky proti záměru žadatele. I kdyby žadatel nepostupoval v souladu s § 87 odst. 2 stavebního zákona, nemělo toto pochybení za následek podstatné zkrácení procesních práv žalobců. Zásada rovnosti účastníků řízení nebyla porušena ani tím, že stavební úřad odmítl doručovat rozhodnutí stavebního úřadu písemnou formou na adresu zástupkyně žalobců, neboť písemnosti doručoval postupem stanoveným zákonem – veřejnou vyhláškou (§ 87 odst. 1 a § 92 odst. 3 stavebního zákona).

[8] Požadavek žalobců, aby se žadatel písemně vyjádřil k jimi předloženému návrhu na řešení stavby, neměl žádnou oporu v zákoně. Stavební úřad proto nepochybil, pokud uvedenému požadavku žalobců nevyhověl.

[9] Pro posouzení zákonnosti napadeného usnesení bylo naprosto nepodstatné, kdy žadatel zaplatil správní poplatek za vydání územního rozhodnutí, protože procesní práva žalobců s poplatkovou povinností žadatele nijak nesouvisela. Zároveň se soud nezabýval namítanou „*nepořádností a nepřehledností*“ správního spisu, protože z tohoto nekonkrétního tvrzení nebylo zřejmé, jaký mohlo dopad na procesní práva žalobců.

[10] Přestože žalobci napadali i stanoviska dotčených orgánů, městský soud jejich tvrzení neshledal za způsobilou žalobní námitku, na základě které by mohl přezkoumat zákonnost napadeného rozhodnutí. Městský soud pouze poukázal na to, že získání závazného stanoviska před podáním žádosti o vydání územního rozhodnutí nezpůsobuje jeho neplatnost. Námitkou skončení platnosti některých závazných stanovisek se stavební úřad vypořádal, přičemž ani městský soud nedospěl k závěru, že by mohli být žalobci zkráceni uplynutím doby platnosti některých stanovisek na svých právech. Žalobci rovněž soudu nesdělili, v čem spočívá údajná zmatečnost a rozporuplnost závazného stanoviska orgánu ochrany přírody a proč považují stanovisko policie k otázce řešení výjezdu vozidel z garáží na vozovku za nepravdivé. Stejně tak žalobci neuvedli, co brání tomu, aby byla plocha pozemku plně zastavena; stavební úřad poukázal na to, že maximální 60 % zastavěnost pozemku nelze dovodit z žádného předpisu. Žalovaný k tomu dodal, že o 100 % zastavěnosti pozemku lze hovořit pouze u podzemního podlaží. Městský soud se proto nemohl uvedenými námitkami zabývat.

[11] Městský soud přisvědčil tomu, že žalobci vznesli občanskoprávní námitku, kterou žalobce a) uplatnil i prostřednictvím civilní žaloby. Neztotožnil se ale s tím, že se stavební úřad s touto námitkou nevypořádal. Stavební úřad uvedl, že mu nepřísluší hodnotit změny

tržní ceny sousedních nemovitostí a zároveň označil za neopodstatněné námitky žalobců o nepřiměřené výšce a hmotě umísťované stavby. Výška umísťované stavby pouze nevýrazně přesahovala sousední domy, přičemž nedaleko byly již objekty podobných výšek. Soud k tomu doplnil, že z projektové dokumentace k umísťované stavbě vyplývá, že při pohledu z ulice je dům zastřešen plochou střechou s výškou atiky 12,9 metrů nad chodníkem a výška hřebene sousedního domu je cca 12 metrů nad chodníkem, což odpovídá tvrzení stavebního úřadu, že umísťovaná stavba pouze nevýrazně převyšuje sousední domy. V té souvislosti městský soud shledal za neopodstatněnou i námitku, že stavební úřad měl přerušit po uplatnění občanskoprávních námitek řízení do doby, než o nich rozhodne civilní soud. S ohledem na § 89 odst. 5 stavebního zákona si o uvedených občanskoprávních námitkách mohl učinit úsudek sám stavební úřad.

[12] Za obecnou považoval městský soud i námitku napadající žalobci dovozovaný závěr stavebního úřadu, že zamýšlená stavba by měla být vhodným řešením v území, ačkoli má 4 podlaží, zaujímá celý pozemek, je nevýrazně zvýšena oproti ostatním domům a nahrazuje domek o 2 patrech a že předpokládaným rozvojem území je neúměrně vysoká a hrmotná zástavba na přetížené ulici, stejně jako námitku že kladné stanovisko Policie ČR k dopravnímu řešení nemá žádnou oporu v reálném stavu v této lokalitě. Shodný závěr platil i pro argumentaci žalobců ohledně zhoršení kvality bydlení zastíněním, narušením soukromí, neúnosným přelidněním či ničením charakteru rodinného bydlení. Žalobci žádným způsobem nekonkretizovali tvrzené zastínění. Přelidnění nepřicházelo v úvahu vzhledem k poloze ulice Zenklova v hlavním městě a kapacity zamýšlené stavby (8 bytů) a možnost vidět okolní zeleň v sousedních zahradách ze zamýšlené stavby nebylo možné považovat za „*bezostyšné parazitování*“, protože bydlení v rušné lokalitě hlavního města je přirozeně spojeno s nižší mírou soukromí.

[13] Pokud žalobci namítali, že zamýšlená stavba brání možnosti rozšíření jejich stávající stavby, městský soud k tomu uvedl, že předmětem územního řízení je posouzení konkrétního záměru dle § 90 stavebního zákona, nikoli posuzování hypotetických stavebních záměrů vlastníků okolních nemovitostí. Případné další stavební úpravy se proto musí vyrovnat s již existujícími omezeními, jimiž území zatížily dříve realizované stavby.

[14] Závěrem městský soud konstatoval, že nepřihlédl k žalobním námitkám, které byly uplatněny až po uplynutí zákonem stanovené lhůty pro rozšíření žaloby (§ 71 odst. 2 s. ř. s.). Nepřihlédl tak důvodům uplatněným v replice žalobkyně b) a dodatečným námitkám žalobce a). K argumentaci osob zúčastněných na řízení II) a III) dále uvedl, že předmětem tohoto řízení nebylo projednání jejich námitek, kterými brojily proti rozhodnutí žalovaného. Vzhledem k tomu, že jejich argumentace odpovídala do značné míry uplatnění vlastních námitek proti napadenému správnímu rozhodnutí, městský soud k nim nemohl přihlídnout, neboť zákonnost rozhodnutí přezkoumával výhradně na základě námitek uplatněných žalobci. Jelikož městský soud vycházel ze skutkového stavu v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), byly zcela bezpředmětné námitky ohledně dalšího vývoje případu. Zároveň městský soud nepřihlédl k námitce ohledně postupu stavebního úřadu ve věci záměru jiného žadatele STAMONT družstvo, jelikož s projednávanou věcí nijak nesouvisel.

II.

Obsah kasační stížnosti a související vyjádření

pokračování

[15] Kasační stížností podanou dne 8. 6. 2015 napadl žalobce a) (dále též „stěžovatel“) nadepsaný rozsudek městského soudu. Stěžovatel považuje rozhodnutí městského soudu za nezákonné, neboť soud nesprávně posoudil právní otázku spočívající především ve výkladu § 89 odst. 5 stavebního zákona. Stěžovatel považuje za nesporné, že včas vznesl námitku ohledně zastínění a obavy ze snížení ceny své stávající nemovitosti již během námitkového řízení, což vyplývá i z podané občanskoprávní žaloby. Jelikož zásada koncentrace řízení byla dodržena, stěžovatel je přesvědčen, že formální požadavky občanskoprávní námitky byly splněny; odkazuje na žalobu vedenou u Obvodního soudu pro Prahu 8 pod sp. zn. 10 C 120/2011.

[16] Městský soud posuzoval námitky uplatněné jednotlivými subjekty územního řízení. Stěžovatel se přitom domnívá, že splnil podmínky v § 89 odst. 2 stavebního zákona (stěžovatel měl patrně na mysli § 89 odst. 3 stavebního zákona, protože poukazuje na povinnost odůvodnit námitky, pozn. zdejšího soudu). Stěžovatel se i odvolává na zákonnou úpravu požadavků na formu námitek v § 89 odst. 4 stavebního zákona, která zahrnuje i věcný rozsah námitek. Domnívá se dále, že městský soud neposoudil občanskoprávní námitky v návaznosti na úpravu předběžných otázek dle § 57 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, když plánovaná stavba převyšovala výškou, zastíňovala hmotností sousední pozemky a určitým stavbám odebrala výhled na panorama Prahy. Stavební úřad při rozhodování o této námitce překročil meze své pravomoci, a účastníky tím významným způsobem poškodil na jejich vlastnických právech. Snížení plánované stavby o jedno patro nepovažovali účastníci řízení za dostačující, protože došlo k zastavění celého pozemku v řadové zástavbě jednopodlažních domů. Rovněž z přiložené vizualizace, kterou městský soud ale neprovedl jako nadbytečný důkaz, je zřejmá nepřiměřenost plánované stavby.

[17] Stavební úřad a městský soud vychází při hodnocení námitek, o kterých se účastníci nedohodli, pro účely posouzení územního rozhodnutí pouze z obecných požadavků na výstavbu, závazných stanovisek dotčených orgánů a technických norem. Proto soud dospěl k nesprávnému závěru, že stavební úřad při rozhodování o pokračování řízení i po podání občanskoprávní žaloby nepřekročil svou pravomoc.

[18] Stavení úřad nemá právo rozhodnout námitky týkající se zejména umístění stavby na pozemek, zastínění pozemku a rušení pohody bydlení. Ani podaná občanskoprávní žaloba nezabránila městskému soudu v potvrzení závěru stavebního úřadu ohledně nedůvodnosti námitek týkajících se omezení vlastnického práva. *„Rozsudek Městského soudu je pokračováním v přístupu nadřazenosti technických norem a nezpochybňování nezpochybnitelných závazných a jiných stanovisek. To vše přesto, že tato stanoviska existují bez jakékoli odpovědnosti pro jejich vystavovatele a stavební odbor“.* Stavební úřad tak povoluje stavby, které nejsou vzhledem ke svému prostředí přiměřené a ničí kvalitu stávajícího bydlení. Míra poškození vlastnických práv stávajících vlastníků není předmětem zájmu ani přezkumu.

[19] Žaloba na zrušení územního rozhodnutí byla podána v roce 2012 a do 22. 4. 2015 byl městský soud nečinný. Jelikož platnost územního rozhodnutí je dva roky, kdyby začal žadatel podle pravomocného rozhodnutí stavět, rozsudek městského soudu by se stal nepotřebným.

[20] Osoba zúčastněná na řízení I) ve vyjádření ze dne 16. 6. 2015 ke kasační stížnosti uvedla, že kasační stížnost není důvodná a napadený rozsudek městského soudu je věcně správný.

[21] Žalovaný ve vyjádření ze dne 6. 8. 2015 rovněž podotkl, že stěžovatel v kasační stížnosti pouze opakuje svoje námitky z předchozích řízení. Žalovaný se domnívá, že napadený rozsudek městského soudu není nezákonný, neboť posouzení občanskoprávních námitek v rozhodnutí správních orgánů a městského soud je správné a v souladu s § 89 odst. 5 stavebního zákona, ve znění před novelou v roce 2012.

[22] Stěžovatel v replice ze dne 24. 8. 2015 k vyjádření žalovaného uvedl, že obě protistrany vychází z možnosti stavebního úřadu rozhodnout o umístění stavby bez posouzení, jak tato stavba zhodnocuje okolní nemovitosti. Žalobci podali rovněž i občanskoprávní žalobu, v níž se domáhají „*zrušení rozhodnutí pro znehodnocení stávajících nemovitostí*“. Ačkoli neproběhlo ještě žádné jednání, žalobci jsou připraveni navrhnout důkaz znaleckým posudkem ohledně svých stávajících nemovitostí. Z pohledu na vizualizovanou plánovanou stavbu je zřejmé zastínění a ztráta soukromí v sousedních zahradách, což se projeví ve znaleckém ocenění nemovitostí žalobců. Výklad § 89 odst. 5 stavebního zákona žalovaným a Městským soudem porušil ústavní ochranu vlastnického práva. Úsudek stavebního odboru nelze použít v případě, kdy přesahuje rozsah jeho působnosti. Pokud stavba převyšuje okolní zástavbu výškou a objemem vyplňuje prostor téměř k hranicím sousedních pozemků, je povinností žalovaného takovou stavbu ze zákona regulovat, aniž by byl vázán námitkami účastníků řízení. Pokud tyto námitky žalobci vznesli, byl žalovaný povinen je předat k rozhodnutí civilnímu soudu. Skutečnost, že tuto žalobu museli podat žalobci, potvrzuje jen veřejně známé informace o neprofesionálním jednání pracovníků stavebního úřadu.

III.

Posouzení kasační stížnosti

[23] Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal podmínky pro řízení o kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozsudku (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), je podána osobou oprávněnou, neboť stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.), a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[24] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek městského soudu v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s. vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil v kasační stížnosti. Neshledal přitom vady podle ustanovení § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti. Námitky uplatněné stěžovatelem lze podřadit důvodu nesprávného posouzení právní otázky městským soudem [§ 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.].

[25] Kasační stížnost není důvodná.

[26] Stěžovatel předně namítá, že městský soud nesprávně vyložil § 89 odst. 5 stavebního zákona ve vztahu k občanskoprávním námitkám stěžovatele. Stavební úřad měl ohledně občanskoprávních námitek týkajících se výšky a hmotnosti předmětné stavby, zastínění okolních pozemků a rušení pohody bydlení postupovat dle § 57 ve spojení s § 64 odst. 1 písm. c) správního řádu, tj. přerušit řízení do doby rozhodnutí civilního soudu.

pokračování

[27] Podle § 89 odst. 5 stavebního zákona, ve znění účinném do 31. 12. 2012 (nyní v modifikovaném znění viz § 89 odst. 6 stavebního zákona), „[o] námitce, o které nedošlo k dohodě mezi účastníky řízení, stavební úřad rozhodne na základě obecných požadavků na výstavbu, obecných požadavků na využití území, závazných stanovisek dotčených orgánů nebo technických norem, pokud taková námitka nepřesahuje rozsah jeho působnosti. Nedošlo-li k dohodě o námitce občanskoprávní povahy, stavební úřad si o ní učiní úsudek a rozhodne ve věci; to neplatí v případě námitek týkajících se existence práva nebo rozsahu vlastnických práv“.

[28] Nejvyšší správní soud k námitce uvádí, že pravomoc stavebního úřadu k posuzování občanskoprávních námitek je dána § 89 odst. 5 větou druhou stavebního zákona. Z dikce samotného ustanovení vyplývá, že stavební úřad se snaží zajistit o námitkách předně dohodu mezi účastníky řízení a teprve druhotně rozhodne o námitce sám. Specifický postup předvídá stavební zákon u námitek týkající se existence práva nebo rozsahu vlastnických práv.

[29] Otázkou rozdělení pravomoci mezi správními orgány a civilními soudy při řešení občanskoprávních námitek v kontextu stavebního zákona se zabýval zvláštní senát zřízený podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, v usnesení ze dne 27. 7. 2011, č. j. Konf 10/2011 - 7 (toto usnesení i všechna dále citovaná rozhodnutí správních soudů jsou dostupná na: www.nssoud.cz). Prvně odkázal na předchozí právní úpravu totožného institutu v § 137 starého zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, podle níž bylo možné rozdělit občanskoprávní námitky do dvou skupin: „Do první náleží námitky, které překračují pravomoc stavebního úřadu nebo spolupůsobících orgánů státní správy, typicky jde o námitky zpochybňující vlastnické právo, jeho rozsah, námitky vydržení či existence věcného břemene; stavební úřad zde má pouze povinnost pokusit se o dosažení dohody mezi stranami sporu, která by předešla soudnímu řízení. Pokud k dohodě nedojde, má stavební úřad pravomoc učinit si o námitce úsudek sám. Pokud by však námitka v případě její oprávněnosti znemožnila uskutečnit požadované opatření, nebo ho umožnila jen v jiné míře či formě, je stavební úřad povinen odkázat příslušného účastníka řízení (namítatele) na soud a stavební či jiné řízení přerušit, o těchto námitkách může s konečnou platností rozhodnout pouze soud. Druhou skupinou námitek jsou takové, které nepřekračují pravomoc stavebního úřadu, a ten je proto povinen o nich rozhodnout; typicky se jedná o námitky směřující proti přepokládané hluchosti, prašnosti, zastínění, odstupu stavby apod. (tj. námitky budoucích imisí), stavební úřad je povinen o nich rozhodnout na základě právní úpravy - stavebního zákona, jeho prováděcích předpisů či jiných obecně závazných předpisů“. Následně zvláštní senát konstatoval, že stejné závěry platí i pro § 114 stavebního zákona z roku 2006. Jelikož § 114 odst. 3 je obsahově identický s § 89 odst. 5 stavebního zákona, jsou uvedené závěry platné i pro nyní posuzovaný případ. Pro větší názornost odkazuje zdejší soud i na svůj rozsudek ze dne 23. 4. 2008, č. j. 9 As 61/2007 - 52, č. 1602/2008 Sb. NSS, který je v otázce vymezení druhů občanskoprávních námitek rovněž aplikovatelný i za nové právní úpravy.

[30] Z uvedeného vyplývá, že námitky vznesené v územním řízení, které se týkají například budoucího zhoršení tzv. „pohody bydlení“, orientace, výšky a hmoty budovy, vzdálenosti k sousední nemovitosti, zastínění, tvrzeného „přelidnění“, zhoršeného výhledu či snížení ceny okolních nemovitostí byl stavební úřad oprávněn posoudit. Informace o podané civilní žalobě nebyla proto v řízení před správními orgány či městským soudem

s ohledem na druh námitek, které žalobci vznášeli, podstatná. Kasační námitka proto není důvodná.

[31] Pokud se týká samotného posouzení přípustnosti umísťované stavby, Nejvyšší správní soud se zcela ztotožnil s hodnocením této námitky městským soudem v napadeném rozsudku. Jak zdůraznil rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008 – 78 (č. 2162/2011 Sb. NSS; zvýraznění doplněno): „[M]íra precizace žalobních bodů do značné míry určuje i to, jaké právní ochrany se žalobci u soudu dostane. Čím je žalobní bod - byť i vyhovující - obecnější, tím obecněji k němu může správní soud přistoupit a posuzovat jej.“ Vzhledem k tomu, že zásah do svých práv v důsledku umístění předmětné stavby v žalobě žalobci vyličili pouze na zcela obecné úrovni (stavba má být neúměrně vysoká, hřmotná, zastiňující, narušující soukromí, snižující hodnotu sousedních nemovitostí, způsobující přelidnění), pak postačí obecnější způsob vypořádání takové námitky soudem. Již v minulosti bylo judikováno, že „požadavky na pohodu bydlení nelze absolutizovat a že určité zatížení okolí způsobuje každá stavba, přičemž po vlastnících okolních staveb je spravedlivé požadovat, aby takového zatížení snášeli, je-li přiměřené poměrům. Ostatně i normy soukromoprávní operují v právu imisí s pojmem zatížení ‘nad míru přiměřenou poměrům’ (§ 5 zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku, ve znění pozdějších předpisů).“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 2. 2006, č. j. 2 As 44/2005 - 116, č. 850/2006 Sb. NSS). Proto určité zhoršení komfortu vlastníků okolních nemovitostí nemůže samo o sobě vést k závěru o nepřípustnosti umísťovaného záměru, muselo by se jednat o zhoršení kvalifikované, které by muselo být žalobci v žalobě dostatečně konkrétním způsobem tvrzeno a namítáno. Protože tomu tak nebylo, nelze nic vytknout závěru městského soudu, že předmětná stavba svými rozměry, zejména výškou nevybočuje podstatně z okolní zástavby, byť je pravdou, že sousední domy mají střechu sedlovou, zatímco předmětná stavba má střechu rovnou, což jí opticky při pohledu z ulice zvýrazňuje. Na severovýchodní straně (odlehle od ulice Zenklova) nadzemní podlaží předmětné stavby ustupují, čímž je rovněž obtěžování sousedů zmírněno. Lze též souhlasit s názorem městského soudu, že v husté zástavbě hlavního města je nutné se smířit s tím, že míra soukromí bude nižší, než je obvyklé např. na venkově, a že i určitá „přelidněnost“ je metropoli vlastní.

[32] Stěžovatel dále brojí proti nerovnému přístupu městského soudu při přezkumu napadeného územního rozhodnutí, neboť žalobu podal v roce 2012 a do 22. 4. 2015 byl městský soud nečinný. Platnost územního rozhodnutí je 2 roky. Pokud by osoba zúčastněná na řízení I) začala stavět podle pravomocného územního rozhodnutí, případný rozsudek městského soudu o zrušení rozhodnutí žalovaného by se stal nepotřebným bez ohledu na přiměřenost stavby.

[33] Podle § 56 odst. 1 s. ř. s. „[s]oud projednává a rozhoduje věci podle pořadí, v jakém k němu došly; to neplatí, jsou-li u věci dány závažné důvody pro přednostní projednávání a rozhodování věci“.

[34] Nejvyšší správní soud prvně predestírá, že správní soudy jsou v otázce, v jakém pořadí budou rozhodovat napadlé případy, vázány zákonem (§ 56 odst. 1 s. ř. s.), který jim umožňuje předřadit pouze typově určené případy nebo věci, v nichž jsou dány závažné důvody pro jejich přednostní projednání. Přezkum územního rozhodnutí přitom mezi tyto případy nepatří (§ 56 odst. 3 s. ř. s.). Nejvyšší správní soud ze spisu městského soudu zjistil, že stěžovatel sice navrhl přiznání odkladného účinku žalobě, ale v návrhu neuvedl bližší

pokračování

tvrzení, ze kterých by mohl městský soud ve smyslu § 73 odst. 2 s. ř. s. dovodit hrozící vážnou újmu žalobcům. Městskému soudu proto nezbylo nic jiného, než že návrh na přiznání odkladného účinku žalobě usnesením ze dne 8. 2. 2012, č. j. 9 A 6/2012 - 16, zamítl. Ačkoli tedy délka řízení před Městským soudem v Praze (více než tři roky) se jeví jako dosti dlouhá, Nejvyššímu správnímu soudu je známo, že Městský soud v Praze rozhoduje v podobných lhůtách i v jiných věcech, nejedná se tak o mimořádný případ, který by poškozoval pouze stěžovatele. Nejvyšší správní soud připomíná, že pokud by se stěžovatel cítil poškozen nepřiměřenou délkou řízení, mohl uplatnit návrh na určení lhůty k provedení procesního úkonu podle § 174a zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích. Pokud by pak stěžovateli vznikla v důsledku nezákonných průtahů v soudním řízení škoda (aniž by Nejvyšší správní soud jakkoli hodnotil, zda se v posuzovaném řízení jednalo o takové průtahy), pak by stěžovatel měl možnost uplatnit nárok na náhradu škody podle zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem. Ve vztahu k nyní posuzované kasační stížnosti je však taková námitka irelevantní, neboť i kdyby městský soud porušil právo stěžovatele na rozhodnutí v rozumné době, nemohlo by takové pochybení být nijak zhojeno případným kasačním zásahem Nejvyššího správního soudu.

IV.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

[35] Nejvyšší správní soud na základě výše uvedeného dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná. Proto ji zdejší soud zamítl (§ 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.).

[36] Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z § 60 odst. 1 věta první ve spojení s § 120 s. ř. s. Jelikož stěžovatel neměl v řízení o kasační stížnosti úspěch, nemá právo na náhradu nákladů tohoto řízení. Žalovanému potom zdejší soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, protože konstantní judikatura zpravidla neumožňuje přiznat náhradu nákladů řízení správním orgánům, pokud nepřesahuje rámec běžné úřední činnosti (například rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 11. 2014, č. j. 4 As 220/2014 - 20, ze dne 7. 1. 2015, č. j. 1 Afs 225/2014 - 31, a usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2015, č. j. 7 Afs 11/2014 - 47).

[37] Osoby zúčastněné na řízení nemají právo na náhradu nákladů řízení (srov. § 60 odst. 5 s. ř. s.). Soud osobám zúčastněným na řízení žádnou povinnost neuložil a neshledal ani žádnou okolnost hodnou zvláštního zřetele, která by přiznání náhrady nákladů těmto osobám odůvodňovala.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 17. září 2015

JUDr. Jiří Palla
předseda senátu